

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Savjet za razvoj civilnoga društva

**IZVJEŠĆE O RADU
SAVJETA ZA RAZVOJ
CIVILNOGA DRUŠTVA
U 2014. GODINI**

Zagreb, ožujak 2015. godine

1. UVODNE NAPOMENE

Savjet za razvoj civilnoga društva osnovan je Odlukom Vlade Republike Hrvatske 2002. godine (Narodne novine br. 26/2002), a od srpnja 2013. djeluje u svom petom sazivu.

Članovi i zamjenici članova Savjeta za razvoj civilnoga društva imenuju se na tri godine, a u Savjetu djeluje 31 član i to: 15 predstavnika tijela javne vlasti (ministarstava i ureda Vlade Republike Hrvatske te Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva), 13 predstavnika udruga i drugih organizacija civilnoga društva i 3 predstavnika civilnoga društva iz reda zaklada, sindikata i udruga poslodavaca te toliko zamjenika članova (Odluka o osnivanju Savjeta za razvoj civilnoga društva, Narodne novine br. 140/2009., 42/2012. i. 61/2014.). Prema zadnjoj Odluci Vlade koja je donesena u svibnju 2014., u Savjetu djeluje predstavnik udruga koje se bave zaštitom potrošača (članica i zamjenik članice), izabran sukladno Poslovniku Savjeta za razvoj civilnoga društva, u kojem su detaljno propisani kriteriji i postupak kandidiranja i izbora članova i zamjenika članova Savjeta iz reda udruga i ostalih organizacija civilnoga društva, kao i predstavnica Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva (članica i zamjenica članice).

Stručne, administrativne, financijske i tehničke poslove u pripremanju i sazivanju sjednica Savjeta obavlja Ured za udruge. Ured za udruge prikuplja informacije i materijale potrebne za donošenje odluka Savjeta, te ostalu dokumentaciju nužnu za ispunjavanje zadaća Savjeta, kao i za provođenje zaključaka i preporuka Savjeta.

Prema Poslovniku Savjeta za razvoj civilnoga društva, članovima Savjeta koji žive izvan Zagreba, Ured za udruge izvršio je isplatu troškova prijevoza u visini troškova putovanja autobusom, vlakom ili zrakoplovom (u ekonomskoj klasi) kao i pripadajući iznos dnevnice za sva putovanja u vezi rada Savjeta, a po odluci Savjeta. U 2014. za tu namjenu utrošeno je 9.632,60 kuna, a za rad Savjeta bilo je planirano ukupno 15.000,00 kuna

U fokusu rada Savjeta u 2014. godini bile su važne normativne izmjene od interesa za rad organizacija civilnog društva, ponajprije donošenje Zakona o udugama (NN, 74/2014.) i Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN, 121/2014.), kao i povezani podzakonski akti, ponajprije Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Registra udruga Republike Hrvatske i Registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj i Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge.

2. SVRHA, ZADAĆE, ULOGA I SASTAV SAVJETA

2.1. Svrha i zadaće Savjeta

Sukladno Odluci o osnivanju Savjeta za razvoj civilnoga društva, Savjet je savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske, koje djeluje na razvoju suradnje Vlade Republike Hrvatske i organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj, na praćenju provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, na razvoju filantropije, socijalnog kapitala, partnerskih odnosa i međusektorske suradnje.

Zadaće Savjeta su:

- sudjelovanje u kontinuiranom praćenju i analizi javne politike koja se odnosi i/ili utječe na razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj i međusektorsku suradnju;
- sudjelovanje u davanju mišljenja Vladi Republike Hrvatske o nacrtima propisa kojima se utječe na razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj te u organizaciji primjerenog načina uključivanja i sudjelovanja organizacija civilnoga društva u rasprave o propisima, strategijama i programima koji na razini Republike Hrvatske, ali i na europskoj razini utječu na razvoj i djelovanje civilnoga društva, te na suradnju s javnim i privatnim sektorom;
- suradnja u planiranju prioriteta nacionalnih programa dodjele financijskih potpora projektima i programima organizacija civilnoga društva iz sredstava državnog proračuna, te analiza godišnjih izvješća ministarstava i ureda Vlade Republike Hrvatske o financiranim projektima i programima organizacija civilnoga društva;
- sudjelovanje u programiranju i utvrđivanju prioriteta za korištenje pretprijetnih programa i fondova Europske unije koji su otvoreni za Republiku Hrvatsku, na temelju učinkovitog sustava savjetovanja s organizacijama civilnoga društva;
- izvršavanje zadaća kojima se ostvaruje osnovna svrha djelovanja Savjeta, a obuhvaćeni su ciljevima Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva.

Sukladno Kodeksu pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga (Narodne novine 16/2007), tijela državne uprave i uredi Vlade Republike Hrvatske obvezni su, putem Ureda za udruge, dostavljati Savjetu cjelovite informacije o svojim odlukama o financiranju udruga i drugih organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj za prethodnu proračunsku godinu.

U provedbi svojih zadaća Savjet može osnivati svoje stalne i povremene radne skupine. Konačno, Savjet jednom godišnje podnosi Vladi Republike Hrvatske izvješće o svome radu.

2.2. Uloga Savjeta

Uloga Savjeta je da prati i aktivno sudjeluje pri donošenju zakona, drugih propisa i akata, a svakako pri donošenju normativnih akata od izravnog interesa za rad organizacija civilnoga društva. U 2014. je donesen Zakon udrugama i Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija koji su ključni zakoni za udruge i organizacije civilnoga društva te su se članovi Savjeta osobno ili putem predstavnika civilnoga društva, stručnjaka u pojedinim područjima koja uređuju ova dva zakona, uključili od samog početka izrade. Održano je niz rasprava, okruglih stolova, internetskih rasprava, rasprava u Vladi, u saborskim odborima, a članovi i članice Savjeta potiču sudjelovanje udruga iz svojih područja djelovanja u postupcima savjetovanja o nacrtima zakona, drugih propisa i akata. Savjet je također redovito pratio provedbu Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata.

Financiranje projekata i programa organizacija civilnoga društva iz javnih izvora (državni proračun, jedinice lokalne i područne samouprave, fondovi Europske unije) također je stalni predmet interesa Savjeta. Članovi Savjeta pratili su i ukazivali na nepravilnosti koje su se pojavile vezano uz postupke dodjele bespovratnih sredstava, od natječaja / javnih poziva, preko odabira projekata koji će se financirati, do praćenja provedbe projekata. Predsjednica Savjeta sudjeluje u radu Međuresornog povjerenstva za koordinaciju politike financiranja projekata i programa iz državnog proračuna koje je osnovano u srpnju 2012. s ciljem uspostave i provedbe

djelotvorne koordinacije tijela državne uprave, Vladinih ureda i drugih javnih institucija u postupcima dodjele bespovratnih sredstava iz državnog proračuna za projekte i programe od interesa za opće dobro koje provode udruge u Republici Hrvatskoj. Imajući u vidu očekivano znatno veće financiranje projekata i programa udruga iz fondova Europske unije, pa tako i potrebu osiguravanja većeg nacionalnog sufinanciranja, osnivanje Međuresornog povjerenstva ujedno odgovara i na potrebu cjelokupnog usklađivanja financiranja projekata i programa udruga iz nacionalnih izvora i fondova Europske unije, posebice zbog učinkovitog korištenja raspoloživih resursa u društvu i racionalnog i transparentnog korištenja sredstava iz svih javnih izvora. S obzirom da je transparentno financiranje projekata i programa u središtu interesa javnosti, očekuje se nastavak sudjelovanja Savjeta u ovom važnom području.

Uloga Savjeta posebno je važna u praćenju provedbe *Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016. godine*, kao i u samoj provedbi pojedinih mjera i aktivnosti kojih je Savjet nositelj ili sunositelj. Stoga je napredak u provedbi Nacionalne strategije jedna od stalnih točaka dnevnog reda na sjednicama Savjeta.

Posredovanje u izboru predstavnika organizacija civilnoga društva u razna savjetodavna /radna tijela na zahtjev različitih državnih tijela također je u 2014. godini bilo stalna aktivnost Savjeta, a s ciljem osiguranja što transparentnije i demokratskije procedure odabira. Bez obzira na važan doprinos civilnog društva u radu brojnih savjetodavnih tijela, česte su primjedbe vezane uz nedovoljno vidljiv utjecaj predstavnika organizacija civilnoga društva na rezultate rada u tim tijelima. Popis predstavnika organizacija civilnog društva koje je Savjet predložio za imenovanje u raznim savjetodavnim tijelima Vlade Republike Hrvatske, tijelima državne uprave, uredima Vlade i drugim javnim institucijama priložen je ovom izvješću.

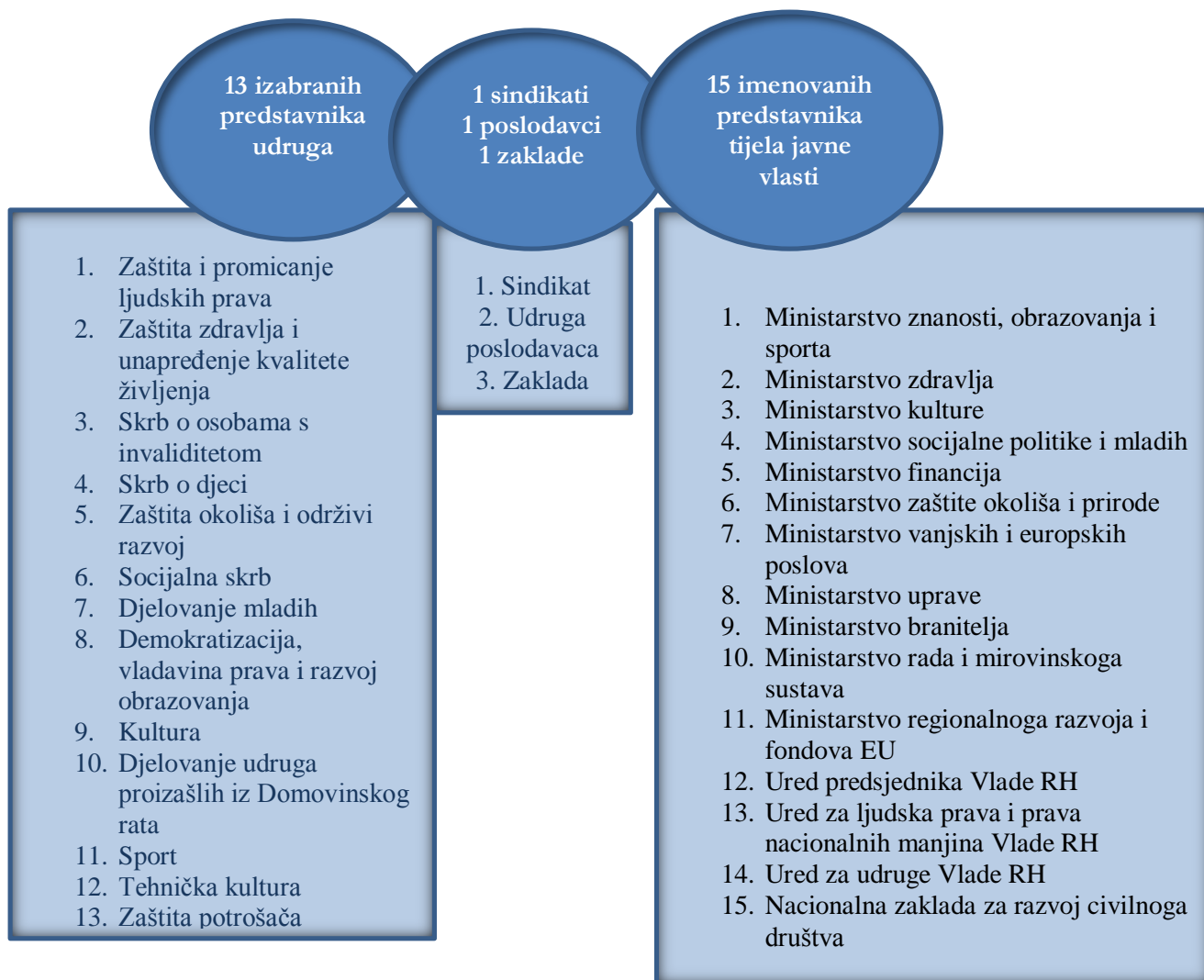
2.3. Sastav Savjeta za razvoj civilnog društva tijekom 2014. godine

Redni broj	Područje djelovanja / TDU	Član / članica	Zamjenik člana / članice
1.	Demokratizacija, vladavina prava te razvoj obrazovanja	Igor Roginek, Autonomni centar (ACT), Čakovec	Teodor Petričević, Autonomni centar (ACT), Čakovec
2.	Djelovanje mladih	Mirela Travar, Mreža mladih Hrvatske (MMH)	Monika Rajković, Mreža mladih Hrvatske (MMH)
3.	Djelovanje udruga proizašlih iz Domovinskog rata	Boris Herman, Zaklada hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji	Jelena Katić, Hrvatski feniks, Udruga djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata
4.	Kultura	Katarina Pavić, Savez udruga Klubtura	Tomislav Domes, Pravo na grad
5.	Skrb o djeci	Gorana Kukić, Savez izviđača Zagreba	Tea Jelković, Savez izviđača Zagreba
6.	Skrb o osobama s invaliditetom	Melita Filipec, Udruga invalida Križevci	Mario Stančić, Udruga invalida Križevci
7.	Socijalna skrb	Jany Hansal, DEŠA - Dubrovnik	Slavica Miličić, Udruga Prospero, Gračac
8.	Sport	doc.dr.sc. Mario Kasović, Društvo za sportsku rekreaciju Vitalnost	doc.dr.sc. Aleksandar Sušić, Društvo za sportsku rekreaciju Vitalnost

9.	Tehnička kultura	Jasna Malus Gorišek, Hrvatska zajednica tehničke kulture (HZTK)	Olivera Stanić, Centar tehničke kulture, Rijeka
10.	Zaštita i promicanje ljudskih prava	Cvijeta Senta, Centar za mirovne studije	Eugen Jakovčić, Kuća ljudskih prava, Documenta
11.	Zaštita okoliša i održivi razvoj	Željka Leljak Gracin, Zelena akcija, predsjednica Savjeta	Dušica Radojčić, Zelena Istra, Pula
12.	Zaštita zdravlja i unaprjeđenje kvalitete življenja	Tajana Dajčić, Koalicija udruga u zdravstvu (KUZ)	Veljko Šangulin, Koalicija udruga u zdravstvu (KUZ)
13.	Zaštita potrošača	Dijana Kladar, Potrošač – Društvo za zaštitu potrošača, Zagreb	mr.sc. Ilija Rkman, Potrošač – Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača, Zagreb
14.	Zaklade	Kristina Bulešić, Zaklada za poticanje partnerstva i razvoj civilnog društva, Pula	Rada Mužinić, Zaklada Kajo Dadić, Split umjesto Domagoja Grgeljca, Zaklada Čujem, vjerujem, vidim
15.	Sindikati	Marija Hanževački, Nezavisni hrvatski sindikati (NHS)	Darko Šeperić, Savez samostalnih sindikata (SSSH)
16.	Udruge poslodavaca	Maja Stanojević Pokrovac, Hrvatska udruga poslodavaca (HUP), krajem godine imenovana je Nataša Novaković	Mirela Gudan, Hrvatska udruga poslodavaca (HUP)
17.	Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta	Ivana Pilko Čunčić, umjesto Ingrid Jurela Jarak	Danijela Orač, umjesto Katje Vujasinović
18.	Ministarstvo socijalne politike i mladih	Gordana Radonić, umjesto Ante Martića	Anica Ježić umjesto Gordane Radonić
19.	Ministarstvo zdravlja	dr.sc. Valerija Stamenić, dr.med.	Tomislav Đidara, prof.def.
20.	Ministarstvo kulture	Milan Frenštacki Živković, zamjenik predsjednice Savjeta	Boris Jurinić
21.	Ministarstvo branitelja	Nevenka Benić	Marijana Tkalec
22.	Ministarstvo financija	Ivana Jakir Bajo	Hajdica Filipčić
23.	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode	Ana-Marija Peharda	Žana Počuča, umjesto Jasmine Serdar
24.	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	Natali Lulić Grozdanoski	Ivana Buršić
25.	Ministarstvo uprave	Alena Marković	Kristina Bosnić (Balunović)
26.	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava	Tatjana Dalić	Davorika Buškulić Lemić, umjesto Sanje Major
27.	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije	Mirna Nemet	Ana Jerković
28.	Ured predsjednika Vlade Republike Hrvatske	Dalibor Dvorny	Ana Balaband

29.	Ured Vlade Republike Hrvatske za ljudska prava i prava nacionalnih manjina	Ines Loknar Mijatović	Aleksa Đokić
30.	Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge	dr.sc. Igor Vidačak	Vesna Lendić Kasalo
31.	Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva	Cvjetana Plavša-Matić	Marija Boltek

Savjet za razvoj civilnog društva

3. PREGLED AKTIVNOSTI SAVJETA U 2014. GODINI

3.1. Sjednice Savjeta u 2014.

U 2014. godini održano je pet sjednica Savjeta.

3.1.1. Četvrta sjednica Savjeta održana 12. veljače 2014.

Savjet za razvoj civilnog društva održao je svoju 4. sjednicu 12. veljače 2014., na kojoj se raspravljalo o dosadašnjem napretku ostvarenom u provedbi *Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016. godine*. Također, provedena je rasprava o mogućnostima koje za razvoj civilnog društva u Republici Hrvatskoj donosi plan natječaja za financiranje projekata i programa organizacija civilnog društva iz Državnog proračuna i fondova EU u 2014. godini predstavljen na ranije održanim Info danima, ali i izazovi u ujednačenoj primjeni usvojenih standarda provedbe natječaja u svim državnim tijelima, kao i jedinicama lokalne uprave, u skladu s *Kodeksom pozitivne prakse standarda i mjerila za ostvarivanje financijske podrške za programe i projekte udruga*.

Na sjednici je predstavljen i trenutni status programiranja prioritetnih ulaganja iz Europskog socijalnog fonda za razdoblje 2014.-2020., s posebnim naglaskom na fondove koji će biti raspoloživi za podršku razvoju civilnog društva te jačanje sposobnosti organizacija civilnog društva za doprinos društveno gospodarskom razvoju.

Raspravljen je i Nacrt izvješća o provedenim savjetovanjima sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata u 2013., kao i mogući utjecaj predloženog Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija na razvoj socijalnog poduzetništva u Republici Hrvatskoj.

3.1.2. Peta sjednica Savjeta održana 14. svibnja 2014.

Savjet za razvoj civilnoga društva održao je svoju 5. sjednicu 14. svibnja 2014., a najviše pozornosti prisutnih pobudila je tema vezana uz provedbu natječaja za financiranje projekata organizacija civilnoga društva, kako iz nacionalnih tako i iz EU sredstava, te je predloženo održavanje tematske sjednice Savjeta, na kojoj bi sudjelovali i predstavnici Tematskih radnih skupina za pripremu programskih dokumenata za pripremu programskih dokumenata za korištenje strukturnih fondova za financijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020., na temu Strukturni fondovi i civilno društvo.

Ostale teme o kojima se govorilo ticale su se dodjele prostora u državnom vlasništvu za rad udruga, uvođenja građanskog odgoja i obrazovanja u osnovne i srednje škole, Akcijskog plana za provedbu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014.-2016. te Dana otvorenih vrata udruga 2014., koji se održavaju treću godinu zaredom.

Na sjednici je predstavljena „Monitoring matrica“ za praćenje napretka u stvaranju poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva. Željana Buntić-Pejaković iz Udruge za promicanje ljudskih prava i medijskih sloboda *Cenzura Plus* iz Splita predstavila je prvu godinu provedbe i rezultate regionalnog projekta *Acquis za civilno društvo na Balkanu: Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za javno zagovaranje i nadzor*, kojeg *Cenzura Plus* provodi u partnerstvu s Balkanskom mrežom za razvoj civilnog društva (BCSDN), a koji je podržan sredstvima EU-a.

3.1.3. Šesta sjednica Savjeta održana 14. lipnja 2014.

Tematska, šesta sjednica Savjeta za razvoj civilnoga društva održana je 6. lipnja 2014. u Europskom domu Zagreb u sklopu Dana otvorenih vrata udruga, na temu „*Organizacije civilnoga društva kao partneri u korištenju europskih strukturnih i investicijskih fondova*“. Na sjednici je prisustvovalo više od 50 sudionika: članovi / zamjenici članova Savjeta, predstavnici organizacija civilnoga društva, članovi tematskih radnih skupina za pripremu programskih dokumenata za korištenje strukturnih fondova, korisnici bespovratnih sredstava iz europskih fondova, korisnici sredstava za sufinanciranje svojih projekata te ostali zainteresirani predstavnici civilnog društva i javnih institucija.

Na početku, predstavnica Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, Marina Buza Vidas, upoznala je prisutne s institucionalnim okvirom za korištenje europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova za razdoblje 2014. – 2020. Predstavnica Ureda za udruge, Stela Fišer Marković, osvrnula se na uključenost OCD-a u provedbu EU politika te njihovu ulogu u korištenju ESI fondova, a predstavnik Ministarstva rada i mirovinskog sustava, Filip Miličević, dao je prikaz planova korištenja Europskog socijalnog fonda (ESF) s naglaskom na mogućnosti koje se otvaraju organizacijama civilnog društva u promicanju socijalnog uključivanja, zapošljavanja i obrazovanja. Bilo je riječi i o procesu izrade ključnih strateških dokumenata i sudjelovanje OCD-a u tematskim radnim skupinama za pripremu programskih dokumenata za korištenje europskih strukturnih i investicijskih fondova, na što se posebno osvrnuo Bernard Ivčić iz Zelene akcije, kao član jedne od tematskih radnih skupina.

Nakon rasprave zaključeno je da će se predstavnici OCD-a još jednom sastati s Uredom za udruge vezano uz prioriteta područja ulaganja u jačanje sposobnosti organizacija civilnog društva u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali, kako bi se ponovno raspravili prioriteta prije slanja Operativnog programa u daljnju proceduru. Također je istaknuto da bi Savjet za razvoj civilnoga društva trebao preuzeti snažniju ulogu u praćenju potrošnje sredstava za sektor civilnog društva, ali i usklađivanja zahtjeva koja pred korisnike postavljaju provedbena tijela.

3.1.4. Sedma sjednica Savjeta održana 3. listopada 2014.

Savjet za razvoj civilnoga društva održao je svoju 7. sjednicu 3. listopada 2014. Predstavnici projekta BIZimpact, financiranog u sklopu Operativnog programa za regionalnu konkurentnost, predstavili su sustav za savjetovanje s javnošću u postupcima donošenja novih zakona, drugih propisa i akata, koji bi nakon dodatnog razvoja uz podršku Ureda za udruge postao zajednički internetski sustav za savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u sklopu mrežne stranice *gov.hr*.

Također, veliku pažnju pobudila je rasprava o godišnjem planu natječaja za projekte i programe organizacija civilnoga društva u 2015. Članovi Savjeta istaknuli su potrebu integralnog planiranja na razini svih javnih davatelja financijskih sredstava za projekte i programe organizacija civilnoga društva, vodeći računa o različitim izvorima sredstava (državni proračun, dio sredstava od igara na sreću, fondovi Europske unije).

Bilo je riječi i o prijedlogu nove klasifikacije udruga u Registru udruga. Naime, nakon stupanja na snagu novog Zakona o udrugama 1. listopada 2014., potrebno je donijeti novi Pravilnik o Registru udruga, a njegov sastavni dio biti će i spomenuta klasifikacija udruga.

I na ovoj sjednici sudjelovali su članovi Europskog gospodarskog i socijalnog odbora, kako bi prenijeli informacije sa sjednica u Bruxellesu te iznašli i ostvarili najpovoljniji način obostranog informiranja, odnosno kako bi se postigla veća informiranost članova EGSO-a o nacionalnim interesima po pojedinim temama o kojima se raspravlja, te osigurao učinkovit protok informacija prema zainteresiranoj javnosti od strane članova EGSO-a.

3.1.5. Osma sjednica Savjeta održana 28. studenoga 2014.

Na sjednici se raspravljalo o Nacrtu Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. Uredbu je izradio Ured za udruge, sukladno obvezama iz novog Zakona o udrugama (NN, 74/2014), kojom će se urediti kriteriji, mjerila i postupci koje primjenjuju nadležna državna tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te druge javne institucije prilikom financiranja projekata i programa udruga, a s ciljem učinkovitog, racionalnog i transparentnog korištenja sredstava iz javnih izvora. Do 9. prosinca 2014. traje postupak javnog savjetovanja o Nacrtu Uredbe, nakon čega bi se Uredba uputila na usvajanje Vladi Republike Hrvatske.

3.2. Operativno planiranje rada Savjeta održano 18. srpnja 2014.

U Uredu za udruge VRH, 18. srpnja 2014. održano je jednodnevno planiranje rada Savjeta za razvoj civilnog društva uz facilitaciju Gordane Obradović-Dragišić iz Ureda za udruge. Cilj planiranja bio je izraditi plan rada Savjeta za razvoj civilnoga društva za razdoblje od 2014. – 2016. godine te odrediti prioritetna područja djelovanja u razdoblju do kraja mandata ovog saziva Savjeta kao i aktivnosti i pokazatelje kojima će se ostvariti ciljevi.

Sudionici su odredili glavne probleme koji se odnose na razvoj civilnog društva u kontekstu djelovanja Savjeta koristeći se zadnjim Strateškim planom Savjeta za razdoblje od 2010. do 2012. i revidirajući prioritete te izradili plan aktivnosti s pripadajućim indikatorima provedbe, potrebnim sredstvima za provedbu i vremenskim rokom.

Zaključeno je da su većina problema koji su definirani u Strateškom planu još uvijek relevantni iako je u nekim područjima došlo do pozitivnog pomaka. Među problemima koji i ubuduće iziskuju posebnu pozornost Savjeta istaknuti su:

- nedostupnost fondova za manje razvijene organizacije,
- nenamjensko dodjeljivanje sredstava bez jasnih kriterija,
- nemogućnost kontinuiteta financiranja,
- uložena sredstva ne donose značajne promjene (nema strateškog ulaganja kao niti povezanosti financiranja rada udruga i natječaja s javnim politikama),
- nepoticajno porezno okruženje,
- neprilagođenost bankarskog sustava,
- neodgovarajuća provedba Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću na lokalnoj razini (nedostatni kapaciteti lokalne vlasti za provedbu Kodeksa kao i lokalnih OCD-a),
- niska razina umreženosti OCD-a,

- nedovoljna vidljivost rezultata programa udruga u javnosti,
- sporadično ugroženo djelovanje OCD-a.

Tri prioriteta područja rada Savjeta određena u Strateškom planu ostaju gotovo ista, uz minimalne izmjene za koja su određene aktivnosti, vrijeme provedbe, indikatori te sredstva potrebna za provedbu.

Prioriteti:

Prioritet 1.

Osigurati kvalitetan, dostupan i efikasan sustav financiranja programa i hladnog pogona za OCD na svim razinama, te sustav sufinanciranja i predfinanciranja projekata /programa kojima je odobreno financiranje iz EU fondova

Prioritet 2.

Povećati kvalitetu odnosa države i civilnog društva kroz osiguranje slobodnog djelovanja OCD-a, praktičnu provedbu načela partnerstva i povećanje utjecaja na proces oblikovanja javnih politika

Prioritet 3.

Povećati vidljivost i prihvaćenost vrijednosti aktivnog građanstva i OCD-a u javnosti među svim društvenim dionicima

3.3. Sudjelovanje predstavnika Europskog gospodarskog socijalnog odbora (EGSO-a) na sjednicama Savjeta

Predstavnici Europskog gospodarskog i socijalnog odbora su u toku sa svom prepiskom koja se upućuje Savjetu, a aktivno sudjeluju u radu Savjeta. EGSO je savjetodavno tijelo Europske unije osnovan 1957. godine, a daje stručne savjete glavnim institucijama EU-a (Europskoj komisiji, Europskom vijeću i Europskom parlamentu), iznoseći mišljenja na predložene zakonodavne akte EU-a, kao i samoinicijativna mišljenja o pitanjima za koja smatraju da ih je potrebno riješiti. Jedna od glavnih zadaća je da se premosti jaz između europskih institucija i organiziranog civilnog društva. EGSO broji 353 člana iz 28 zemalja, a Hrvatska je zastupljena s 9 predstavnika, po 3 iz udruga sindikata, poslodavaca i ostalih organizacija civilnoga društva. Predstavnici Hrvatske djeluju od ulaska Hrvatske u EU, a ovaj mandat će trajati do rujna 2015. (mandat traje 5 godina). U proceduri izbora predstavnika ostalih organizacija civilnoga društva sudjeluje i Ured za udruge, a početkom 2013., na polovici mandata tekućeg saziva EGSO-a, izabrani su Lidija Pavić-Rogošić (ODRAZ, Zagreb), Marina Škrabalo (GONG, Zagreb) i Toni Vidan (Zelena akcija, Zagreb). U ovom Savjetu djeluje Marija Hanževački, također članica EGSO-a, ispred udruga sindikata.

Marina Škrabalo sudjelovala je na 4. i 7., a Toni Vidan na 6. i 7. sjednici Savjeta. Istaknuli su da su se nakon godine dana sudjelovanja u radu EGSO-a upoznali s načinom funkcioniranja ovog kompleksnog tijela. Aktivni su u radnim skupinama i na plenarnim sjednicama, a

doprinosu u onom segmentu u kojem su stručni (s obzirom na brojnost i raznovrsnost tema o kojima se raspravlja). Toni Vidan sudjeluje u radnoj skupini koja se bavi zaštitom okoliša i energetikom, a dao je mišljenje o istraživanju plina i nafte u Jadranskom moru i problemu utjecaja na okoliš. Ostale teme su Jadransko-Jonska regija, energetska kriza - praćenje krize u Ukrajini povezano s distribucijom prirodnog plina, kriza demokracije i ekonomska kriza u srednjoistočnoj Europi i uloga civilnoga društva. Na 500. plenarnoj sjednici EGSO je usvojio *Mišljenje o jačanju transparentnosti i uključivosti procesa pristupanja Europskoj uniji* koje je iznijela Marina Škrabalo, a Mišljenje je dobilo podršku svih prisutnih na sjednici EGSO-a. Lidija Pavić-Rogošić djeluje u radnoj skupini koja se bavi ruralnim razvojem i komunikacijskom politikom. Zadnja sjednica u 2014. bila je rezervirana za iscrpne diskusije vezane uz novi ekonomski model EU-a – kružnu ekonomiju, a to podrazumijeva učinkovito korištenje, uporabu, recikliranje i ponovno korištenje resursa.

Članovi EGSO-a istaknuli su izostanak komunikacije s predstavnicima Vlade i Sabora, kao i europarlamentarcima, a previše je materijala za raspravu u razgranatim temama te je nemoguće dati svoj doprinos u svim tematskim područjima. Također je istaknuto da treba promptno reagirati vezano uz donošenje propisa, a nemaju uvid u to koja stajališta zastupaju predstavnici države i hoće li se pojaviti na događanjima u Bruxellesu, a još uvijek u Hrvatskoj nije osviještena činjenica da propisi koji se donesu u EU vrijede i za Hrvatsku (npr. radi se o dozvoljenoj količini ugljičnog dioksida koji se ispušta u atmosferu kao posljedica industrijske proizvodnje i sl.) te se dovoljno ne koristi znanje i iskustvo stručnjaka u nekom području, a mogli bi se iskoristiti, jer ih u Hrvatskoj ima. Europski propisi nisu u fokusu, ali se automatski primjenjuju te o tome treba voditi računa.

3.4. Sudjelovanje predsjednice i članova Savjeta pri posjetima raznih inozemnih delegacija, kao i na događanjima u organizaciji Ureda za udruge

Uloga Savjeta za razvoj civilnoga društva prepoznata je u drugim državama (posebno onima iz regije i šireg EU okruženja) u jačanju kulture dijaloga državnih tijela i civilnoga društva te pri posjetima inozemnih delegacija, u pravilu, sudjeluju i predstavnici Savjeta (predsjednica, članovi ili netko po preporuci Savjeta, stručnjak za pojedino područje).

U studijskom posjetu u Uredu za udruge, 29. siječnja 2014. godine, boravili su predstavnici Kancelarije za saradnju sa civilnim društvom Vlade Republike Srbije. Cilj posjeta bio je razmjena iskustava s ključnim institucijama i organizacijama te upoznavanje s iskustvima iz Hrvatske u uključivanju civilnog društva u proces donošenja odluka, a Željka Leljak Gracin, predsjednica Savjeta, dala je svoj osvrt na ulogu Savjeta za razvoj civilnog društva te uključivanju civilnog društva u proces pristupanja Europskoj uniji.

Na molbu Instituta East-West Management koji u Gruziji provodi projekt razvoja javnih politika, civilnog društva i zagovaranja, GONG je organizirao studijski posjet Hrvatskoj za skupinu sastavljenu od predstavnika vodećih istraživačkih organizacija i organizacija civilnog društva iz Gruzije. Sastanak je održan 1. travnja 2014., a gruzijska delegacija od šest predstavnika vodećih lokalnih organizacija, upoznala se s institucionalnim i zakonodavnim okvirom koji regulira djelovanje civilnoga društva i načinima na koje istraživačke i zagovaračke organizacija ostvaruju održivost svog djelovanja u Hrvatskoj. Tom prilikom susreli su se s

predsjednicom Savjeta, Željkom Lejnak Gracin, i članicom Ines Loknar Mijatović, predstavnicom Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Sukladno Provedbenom programu razvojne suradnje Republike Hrvatske, Ured za udruge Vlade RH primio je sredinom svibnja 2014. u studijski posjet delegaciju Kraljevine Maroko, sačinjenu od predstavnika Ministarstva za odnose s parlamentom i civilnim društvom te predstavnika Nacionalnog povjerenstva za dijalog s civilnim društvom. Ovaj je studijski posjet dio šireg programa kojeg Ured za udruge razvija u sklopu suradnje sa zemljama južnog Mediterana na području podrške razvoju civilnog društva, s naglaskom na jačanje suradnje državnih tijela i aktera organiziranog civilnog društva.

U fokusu studijskog posjeta i programa razmjene su pravni, institucionalni i financijski okvir za podršku razvoju civilnog društva te standardi savjetovanja s civilnim društvom u postupcima pripreme i provedbe javnih politika. Tijekom posjeta delegacije, sastanak je održan i sa Željkom Lejnak Gracin, predsjednicom Savjeta.

Od 16. do 18. lipnja 2014. Ured za udruge primio je u studijski posjet delegaciju Hašemitske Kraljevine Jordan sačinjenu od predstavnika Ministarstva za politički razvoj i odnose s parlamentom, u sklopu istog programa kao i delegacija Maroka. I tijekom ovog posjeta delegacije, sastanak je održan i sa Željkom Lejnak Gracin, predsjednicom Savjeta.

Dva tradicionalna događanja u organizaciji Ureda za udruge su *Info dani o natječajima za financiranje projekata i programa organizacija civilnoga društva iz javnih izvora* te *Dani otvorenih vrata udruga*. Dobro su posjećeni i popraćeni na društvenim mrežama, a predstavnici Savjeta sudjeluju na različite načine: kao izlagači, organizatori, sudionici, posjetitelji.

3.5. Predstavnici organizacija civilnoga društva u raznim savjetodavnim / radnim tijelima Vlade Republike Hrvatske, tijelima državne uprave, uredima Vlade od strane Savjeta za razvoj civilnoga društva

Tijela državne uprave, uredi Vlade ili druga tijela javne vlasti po potrebi dostavljaju svoje zahtjeve za imenovanjem predstavnika organizacija civilnoga društva u razna povjerenstva, savjetodavna i radna tijela, a postupak kandidiranja i izbora razrađen je Poslovníkom Savjeta. U Dodatku ovog Izvješća je popis aktualnih predstavnika organizacija civilnoga društva u raznim radnim tijelima izabranih / predloženih od strane Savjeta za razvoj civilnoga društva.

4. POSTUPANJE PO ZAKLJUČCIMA SA SJEDNICA SAVJETA

Na 4. sjednici Savjeta raspravljalo se o izvješću o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata u 2013., a izneseni prijedlozi za poboljšanje koriste se za sljedeće razdoblje izvještavanja.

Raspravljalo se, također, o napretku u provedbi Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva te je izneseno da je sukladno aktivnosti navedenoj u Strategiji, održan skup pod nazivom „Podrška regionalnom razvoju civilnog društva u Republici Hrvatskoj“, na koju su se odazvali predstavnici županija u RH, a predstavnici pet

regionalnih mreža koje provode program regionalnog razvoja i jačanja sposobnosti OCD-a te pružaju i usluge informiranja, savjetovanja i izobrazbe koje su za korisnike besplatne, te nova, proširena uloga regionalnih zaklada, kao i mogućnosti koje pružaju OCD-i koji su prepoznati kao centri znanja (GONG, Mreža mladih Hrvatske, Kuća ljudskih prava, Udruga Most, Savez udruga Klubtura, Zelena akcija i Zelena mreža aktivističkih grupa).

U Strategiji se nalazi provedbenih aktivnosti čiji je nositelj Državni ured za upravljanje državnom imovinom, pod mjerom „Uspostaviti transparentan postupak dodjele prostora u državnom vlasništvu i vlasništvu JLPS-a na korištenje organizacijama civilnoga društva radi provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro“. Uspostavljeno je Povjerenstvo u kojem djeluje predstavnik OCD-a izabran od strane Savjeta, a krajem prosinca 2014. objavljen je prvi natječaj za dodjelu prostora u državnom vlasništvu na korištenje udrugama.

Ponovno se raspravljalo o Prijedlogu Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Zakon je objavljen u listopadu 2014. u Narodnim novinama 121/2014., a na snagu je stupio 1. siječnja 2015.

Na 5. sjednici Savjeta raspravljalo se o Prijedlogu odluke o donošenju nastavnog plana i programa građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole. U raspravi su sudjelovali predstavnici Agencije za odgoj i obrazovanje, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta te predstavnica OCD-a koji su eksperimentalno provodili građanski odgoj i obrazovanje u 12 škola. Uvođenje je dobilo podršku svih prisutnih, ali odlukom novog ministra uvođenje građanskog odgoja kao posebnog obrazovnog predmeta je odgođeno, a građanski odgoj će se predavati međupredmetno, što se je i dosad bila praksa.

Predstavljan je nacrt Akcijskog plana za provedbu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014.-2016. (prvi je bio jednogodišnji). Akcijski plan je prošao javno savjetovanje, a u njemu se podupiru načela transparentnosti, borbe protiv korupcije, osnaživanje građana i korištenja prednosti novih tehnologija, kako bi tijela javne vlasti na svim razinama bila učinkovitija i odgovornija, te se stvorili preduvjeti za učinkovitije i inovativnije pružanje javnih usluga odnosno upravljanje javnim resursima. 10. srpnja 2014. Vlada je usvojila Akcijski plan.

Na 6., tematskoj, sjednici Savjeta zaključeno je da će se se predstavnici OCD-a još jednom sastati s predstavnicima Ureda za udruge, kako bi se usuglasili prioriteti OP-a „Učinkoviti ljudski potencijali“ usmjereni OCD-ima, nakon čega će dokument ići u daljnju proceduru, što je i učinjeno.

Napomenuto je kako tematske sjednice s različitim temama, kao što je i ova na temu - organizacije civilnoga društva kao partneri u korištenju europskih strukturnih i investicijskih fondova, treba održavati češće jer su se pokazale korisnima. Također je istaknuto da Savjet ili njegova radna skupina treba imati značajniju ulogu vezanu uz usklađivanje natječaja te praćenje rezultata provedenih aktivnosti.

Na 7. sjednici Savjet je jednoglasno podržao ideju izrade aplikacije za e-savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata koju bi vodio i održavao Ured za udruge.

Donesen je zaključak da se sazove sastanak svih sudionika koji se bave europskim strukturnim i investicijskim fondovima 2014. – 2020., kako bi se otklonili nedostaci i utvrdili konkretni zaključci, a sastanak je održan 14. studenoga 2014. na kojem su dogovorene preporuke za otklanjanje pobrojanih problema.

Također se raspravljalo o Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja registra udruga Republike Hrvatske i registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj koji je donesen na osnovu Zakona o udrugama, a objavljen je u siječnju 2015.

Zaključeno je da se na neku od sjednica Savjeta pozovu predstavnici Ministarstva vanjskih i europskih poslova koji bi mogli doprinijeti otvorenju informacijskih kanala u svim smjerovima, kako bi predstavnici EGSO-a došli na vrijeme do potrebnih informacija.

Zaključeno je da bi bilo važno raspraviti otvorena pitanja vezana uz nacrt Strategije socijalnog poduzetništva s nadležnim dužnosnicima Ministarstva financija, spomenutu temu bi trebalo uvrstiti na dnevni red jedne od sljedećih sjednica Savjeta.

2. listopada 2014. održan je sastanak vezan uz korištenje državnih potpora pri zapošljavanju djelatnika kod poslodavaca u neprofitnom sektoru (koji nisu imali isti tretman kao i poslodavci u profitnom sektoru), a dogovoreno je da će se problemi otkloniti, jer se radilo o pogrešnom tumačenju.

Tema 8. sjednice Savjeta bio je Nacrt Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. Javno savjetovanje bilo je otvoreno do 9. prosinca 2014., a zbog velikog broja pristiglih komentara, kao i potrebe dodatnog usuglašavanja pojedinih odredbi Uredbe s nadležnim tijelima, očekuje se određeno kašnjenje u usvajanju Uredbe, u odnosu na rokove utvrđene Zakonom o udrugama.

Zaključno se može istaknuti da je Savjet za razvoj civilnog društva svojim djelovanjem u 2014. godini nastavio davati važan doprinos jačanju kulture dijaloga između države i civilnog društva, poticanju stvaranja još povoljnijeg okruženja za razvoj civilnog društva te, u konačnici, podizanju kvalitete odluka tijela javne vlasti o pitanjima od javnog interesa.